Te Tāhuhu o te Mātauranga
Ministry of Education

Year 2 Maths Check (Sivi Fika ‘i he Ta‘u Fakaako hono 2)

Fakamatala ma‘á e mātu‘a tauhi fānaú mo e fāmilí

Mālō e lelei

Mei he Teemi 4 2026, ‘e ngāue‘aki ‘e he ngaahi ‘apiakó ‘a e Year 2 Maths Check. ‘Oku tokoni‘i ai kinautolu ke nau mahino‘i ‘a e tu‘unga ‘oku ‘i ai e fika ‘a e fānau akó ‘i he faka‘osinga ‘o e Ta‘u Fakaako hono 2 (Year 2).

Ko e hā ‘a e Sivi Fika ‘i he Ta‘u Fakaako hono 2?

Ko e Siví ko ha vakai‘i nounou ia ‘a ia ‘oku fakahoko ‘i he faka‘osinga ‘o e Ta‘u Fakaako hono 2. ‘Oku fakatefito ia ‘i he ngaahi fakakaukau mo e ngaahi pōto‘i fakafika tefitó.

‘E ngāue‘aki ‘e ho‘o tamá ‘a e ngaahi mata‘ifika ‘oku a‘u hake ki he 120, pea fakahoko mo e ngaahi fika tānaki, kole, mo e ngaahi fika falakiseni faingofua pē.

‘Oku mahu‘inga ‘a e ngaahi pōto‘i ko ‘ení ki he lavame‘a ‘a ho‘o tamá ‘i he fiká he kaha‘ú.

Vitiō ‘o e Siví

Sio ‘i ha vitiō fekau‘aki mo e Sivi Fiká:

Ko e hā ‘a e me‘a ‘e fai ‘e he ‘eku tama?

Ko ho‘o tamá te ne:

- ngāue fakataautaha mo ha faiako
- faka‘aonga‘i ha ngaahi nāunau ‘oku ngāue‘aki ‘a e ongo nimá mo ha ngaahi nāunau tokoni ke sio ki ai
- fakahoko ha ngaahi ngāue ‘oku fakatefito ‘i he mata‘ifiká
- fakakakato ‘a e Sivi Fiká ‘i ha ‘ātakai ‘oku nonga mo poupoua.

Ko e Siví ‘oku miniti ‘e 15.

‘Oku ‘ikai ke fekau‘aki ‘eni ia mo e lava pe ko e tō. ‘Oku fekau‘aki ia mo hono poupou‘i ‘o e ako ‘a ho‘o tamá mo teuteu‘i kinautolu ke hiki ki he Ta‘u Fakaako hono 3 (Year 3).

Ko e hā ‘oku mahu‘inga ai?

‘Oku tokoni‘i ‘e he Sivi Fiká ‘a e kau faiakó ke nau:

- mahino‘i ‘a e ngaahi mālohinga ‘a ho‘o tamá ‘i he fiká
- ‘ilo‘i ai ‘a e ngaahi ‘ēlia ‘e ‘aonga hano tokoni‘i makehé
- palani‘i ‘a e founga fakafaiako te ne feau ‘a e ngaahi fiema‘u fakaako ‘a ho‘o tamá.

‘E toe tokoni‘i foki kimautolu ‘e he Siví ke mau mahino‘i ‘a e tu‘unga lelei ‘o hono ako‘i ‘e he sisitemi fakaakó ‘a e fānaú ‘i he fiká.

‘E anga fēfē ha‘aku ‘ilo ‘a e ngaahi ola?

‘E fakahā atu ‘e he faiako ‘a ho‘o tamá ‘a e tu‘unga ‘oku fakalakalaka ai ‘a ho‘o tamá pea mo talanoa‘i ha ngaahi sitepu ke hoko atu ki ai ‘a e akó.

‘E faka‘aonga‘i ‘e he faiako ho‘o tamá ‘a e ngaahi olá, fakataha mo ha ngaahi fakamatala kehe, ke ‘ilo‘i ai ‘a e fakalakalaka ‘a ho‘o tamá ‘i he fiká.

‘Oku fēfē ho‘o malu‘i ‘a e fakamatala ‘a ‘eku tama?

Ko e fakamatala kotoa pē ‘oku tānaki ‘oku tauhi malu mo tokanga‘i ia mo mapule‘i ‘i he malumalu ‘o e Lao Privacy Act 2020.

‘Oku tokoni ‘a e fakamatala ‘oku tānakí ke fakapapau‘i ‘oku ngāue lelei ‘a e Siví ki he fānau ako kotoa pē. ‘E ‘ikai ‘aupito ke ‘ilo‘i ‘a ho‘o tamá.

Te u lava fēfē ‘o tokoni‘i ‘a e ako fika ‘i ‘api?

‘Oku ‘ikai fiema‘u ia ke fai ha me‘a makehe ke teuteu ai ki he Siví. Ko e Siví ‘oku fekau‘aki ia mo e fika kuo ‘osi fakahoko ‘e ho‘o tamá ‘i ‘apiakó.

Neongo ia, te ke lava ‘o poupou‘i hono ako faka‘aho ‘o e fiká ‘aki ha‘o fai ‘a e ngaahi me‘a hangē ko e:

- lau fika fakataha
- talanoa fekau‘aki mo e ngaahi mata‘ifika ofi atú
- faka‘aonga‘i ha ngaahi va‘inga papa mo e kaati
- fakafehoanaki ‘a e lahí (amounts) mo e fika ki ha lahi ‘o ha me‘a (size).

‘A‘ahi ki he fehokotaki‘anga ko ‘ení ke ma‘u ha ngaahi fakakaukau lahi ange ki he founga ke poupou‘i ai ‘a e ako ‘i ‘apí.

Kapau ‘oku ‘i ai ha‘o ngaahi fehu‘i, kātaki ‘o fetu‘utaki ki he faiako ‘a ho‘o tamá.